

آیا مادر امام سجاد علیه السلام ایرانی بودند؟

به گزارش [هدایت پرس](#) آیا مادر امام سجاد علیه السلام ایرانی بودند؟

پاسخ استاد دکتر محمد حسین رجبی دوانی به شرح زیر است:

در مورد مادر مکرمه امام سجاد علیه السلام نقل‌های متعددی وجود دارد و بسیاری از آن‌ها هم مبهم است و متاسفانه اطلاعات دقیق و روشنی درباره این بانوی عظیم الشان نداریم. چون کسی که مادر امام می‌شود باید از لیاقت و قابلیت بسیار بالایی برخوردار باشد که چنین مقامی پیدا کند و بتواند علاوه بر همسر امام پیشین بودن، مادر امام بعدی هم باشد.

بیشتر این نقل‌ها دلالت بر این دارد که مادر امام سجاد علیه السلام ایرانی هستند. اگر چه نقلی هم داریم که گفته شده است که آن بانوی بزرگوار عرب بوده و اسامی عربی برای ایشان ذکر شده است ولی نقل‌های معروف و مشهور دلالت بر آن دارد که این بانو ایرانی هستند.

اما آن نقلی که می‌گوید ایشان دختر یزدگرد سوم آخرین پادشاه ساسانی بوده است دارای اشکالات و ابهاماتی است که مرحوم دکتر سید جعفر شهیدی در کتاب زندگانی امام سجاد علیه السلام با ادله‌ای که اقامه می‌کند، این نقل را رد می‌کند. اما ما نقل مناسب‌تری را داریم مبنی بر این که در زمان خلافت امیرالمومنین علیه السلام و هنگام حضور آن وجود مقدس در کوفه، بعد از شورش که در خراسان صورت گرفت و حاکم حضرت این شورش را سرکوب کرد، شماری به اسارت درآمدند و آن‌ها را به کوفه نزد امیرالمومنین علیه السلام فرستادند.

در بین اینها دو خواهر از یک خانواده نجیب و سرشناس ایرانی بود، آن دو بانو به امیرالمومنین علیه السلام عرض کردند که خود شما ما را تزویج کنید. حضرت فرمودند از من سنی گذشته است، اما اگر مایل باشید یکی از شما را به عقد فرزندم حسین علیه السلام در می‌آورم که همین گونه هم شد و شهربانو که شاهزنان نام داشت به عقد امام حسین علیه السلام درآمد و عنوان شاهزنان از ایشان برداشته شد. چرا که بانوی بانوان دو عالم فقط حضرت

فاطمه زهرا سلام الله علیها است.

خواهر ایشان هم به نقلی به همسری محمد بن ابی بکر درآمد و نقل دیگری هم داریم که حضرت آنرا به نرسا بزرگ ایرانی های کوفه تزویج فرمود. ازدواج بر مبنای این نقل قطعا در کوفه واقع شده است و امام سجاد علیه السلام هم متولد کوفه هستند. چون ولادت آن حضرت را ۳۶ یا ۳۸ هجری ذکر کردند و این سالها زمانی است که خاندان امیرالمومنین علیه السلام در کوفه حضور دارند.

اما نکته ای که باید توجه داشت این است که هنگام ولادت امام سجاد علیه السلام مادر بزرگوار آن حضرت از دنیا می رود و امام سجاد در واقع مادر خود را ندید و یک کنیز آن حضرت را شیر داد و بزرگ کرد. لذا داستان هایی که ساخته شده است مبنی بر اینکه شهربانو در قیام امام حسین علیه السلام حضور داشت و می خواستند او را دستگیر کنند، اما بر ذوالجناح نشست و به سوی ایران گریخت و در کوهی نزدیک ری که الان به کوه بی بی شهربانو معروف است ورود پیدا کرد و کوه بسته شد، از اساس بی پایه و غیر قابل پذیرش است.

*کانال استاد رجبی دوانی

